

VN/31125/2024

Lähetetty/postitettu:

____.____.2024

Ympäristöministeriö

kirjaamo.ym@gov.fi

Viite VN/18003/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta (lupamääräysten tarkistamismenettely)

Ympäristöministeriö on pyytänyt lausuntoa tämän asiakirjan otsikossa tarkoitettusta hallituksen esitysluonnoksesta, jäljempänä *esitysluonnos* tai *esitys*. Valtiovarainministeriö, jäljempänä *ministeriö*, toteaa pyydettyinä lausuntonaan seuraavaa:

Esityksen vaikutusarvioinneista

Ministeriö lähtökohdiltaan kannattaa esitystä ja sen tavoitteita. Esityksessä on voitu esittää perustellusti arvio, että viranomaisen oma-aloitteisesti vireille panema lupamääräysten tarkistamismenettelyn, jäljempänä *tarkistusmenettely*, poistaminen on voinut laskea lupaharkinnassa kynnystä jättää ympäristölupa myöntämättä, mikä on voinut olla ongelmallista luvanhakijoille. Voidaan myös arvioida perustellusti, että tarkistamismenettelyä koskevasta sääntelystä voi aiheutua jonkin verran epävarmuutta investoinneille, kun lupamääräyksiä tarkistettaisiin luvan myöntämisen jälkeen.

Esityksessä s. 22 todetaan, ettei esityksellä arvioida olevan juurikaan vaikutuksia valtiontaloudelle eikä esityksen toisaalta myöskään arvioida lisäävän Lupa- ja valvontaviraston tehtäviä. Toisaalta esityksen s. 23 todetaan, että tarkistamismenettelyn palauttaminen voisi aiheuttaa jonkin verran lisätyötä ympäristölupa-asioiden käsittelyyn Lupa- ja valvontavirastossa, minkä lisäksi esityksessä todetaan, että osa lupa-asioista saattaisi tulla vireille lupaviranomaisessa esimerkiksi toiminnan olennaista muutosta tai luvan muuttamista koskevana asiana. Esityksessä ei myöskään ehdoteta budjettirahoitusta tehtävälle, mitä voidaan pitää lähtökohdiltaan kannatettavana. Esityksessä ei kuitenkaan mainita, peritäänkö tarkistusmenettelystä luvanhaltijalta maksuja.

Ministeriö kiinnittää huomiota, ettei esityksen vaikutusarvioinnissa ole esitetty edellä todetun Lupa- ja valvontaviraston työmäärää koskevan arvion tueksi mitään tarkempia perusteluja, joita olisi välttämätöntä täsmentää, kuten esimerkiksi kuvaamalla tarkemmin kaikki ne työvaiheet, joita tarkistusmenettely edellyttää sekä esittämällä arvio tarkistusmenettelyyn käytetystä työajasta mutta myös arvio lupamääräistä, joita tarkistusmenettely koskisi.

Edellä todettujen esityksen puutteiden vuoksi ministeriö arvioi tehtävän Lupa- ja valvontavirastolle lisäämää työmäärää toisin kuin ympäristöministeriö. Ministeriön näkemyksen mukaan myönnettyjen lupien tarkistusmenettely vie merkittävästi virkamiesten työaikaa, kun virkamies perehtyy aiemmin myönnettyyn lupaan ja siihen liittyvän hakemuksen yhteydessä syntyneeseen aineistoon, luovissa oleviin lupamääräyksiin, luvanvaraisessa toiminnassa tapahtuneisiin muutoksiin tai toiminnassa käytetyn teknologian muutoksiin ja kun virkamies arvioi, onko asiassa tarvetta antaa uusia lupamääräyksiä sekä virkamiehen valmistellessa uusia lupamääräyksiä. Lisäksi esityksessä olisi syytä selostaa tarkemmin, millaisista lupapäätöksistä yleensä on kyse ja kuinka laaja-alaista toimintaa luvat koskevat, jonka perusteella voitaisiin arvioida tarkemmin, kuinka paljon virkamiehen työaikaa kuluu yksistään myönnettyyn lupapäätökseen perehtymiseen.

Ministeriön näkemyksen mukaan nämä työvaiheet voivat edellyttää merkittävässä määrin työajan kohdentamista yhtä asiaa kohti. Pelkästään myönnettyyn lupaan ja hakemuksen liitteisiin perehtymiseen voi mennä merkittävässä määrin työaikaa, mikäli kyseessä on erittäin laajaan toimintaan myönnetystä luvasta tai jonka perusteella luvanvaraisessa toiminnassa voidaan käyttää sellaista uutta tekniikkaa, jonka ymmärtäminen edellyttää usean eri alan asiantuntemusta. Merkittävä virkamiesten työajan kohdentaminen tehtävään puolestaan vääjäämättä heijastuu Lupa- ja valvontaviraston työmäärään ja samalla aiheuttaa virastolle huomattavia kustannuksia, mikäli tarkistusmenettelytehtävään käytetystä virkamiesten työajasta ei voida periä maksuja.

Lupakustannukset sellaisenaan eivät kuulu valtion budjettirahoituksella kustannettaviksi, mitä ilmentää myös valtion maksuperustelain (150/1992) 4 §:n säännös. Ministeriö kiinnittää ympäristöministeriön huomiota siihen, että kun otetaan huomioon ympäristöalan suoritteiden merkittävä alikatteellisuus ja virastoille kohdistuvat säästöt, olisi perusteltua harkita tarkistusmenettelyn säätämistä maksulliseksi, jolla osaltaan varmistetaan Lupa- ja valvontaviraston kyky hoitaa nykyisten ympäristöalan tehtävien lisäksi esityksessä ehdotetut uudet tehtävät, ottaen myös huomioon, että lupakustannukset ovat luvanhaltijalle elinkeinoverotuksessa vähennyskelpoisia menoja.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Juha Majanen

Hallitusneuvos

Toni Tuomainen

VN/18003/2024-VM-8

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: